

Бучацька ЗОШ І-ІІІ ст. №2

Давньоруські билини про Іллю Муромця

**Індивідуальні завдання на карточках
для учнів 7-го класу**

*Підготувала М. П. Короленко,
вчитель світової літератури
Бучацької ЗОШ І-ІІІ ст. №2*

Бучач - 2013

I. Дайте відповідь на запитання: (2 бали)

1. Що ми дізналися про головного героя билини «Ілля Муромець»?
2. Що трапилося з Іллею Муромцем?
3. Хто допоміг Іллі після того, як він сидів сидячки тридцять літ?

II. Продовжіть думку: (1 бал)

1. Епічні пісні про богатирів і добрих молодців, у яких описуються їхні подвиги і пригоди, -це...
2. Билини були складені на території середньовічної держави...

III. Виберіть правильну відповідь: (1 бал)

1. Біля якого міста відбувся перший бій Іллі Муромця?
а) Києва; б) Мурома; в) Чернігова; г) Царгорода.
2. До якого жанру належать твори про Іллю Муромця?
а) балади; б) легенди; в) билини; г) поеми.
3. Якого походження Ілля Муромець?
а) з боярського роду; в) з князівського роду;
б) син хлібороба; г) купецький син.
4. Билина – це:
а) лірична пісня;
б) сатирична пісня;
в) героїко-патріотичне сказання.

I. Дайте відповідь на запитання: (2 бали)

1. Що старчики наказали Іллі, щоб він виздоровів?
2. Яка доля, за словами старчиків, судилася героєві?
3. Що мав зробити Ілля, щоб стати справжнім богатирем?

II. Продовжіть думку: (1 бал)

1. В основу сюжету билини покладено...
2. Билини, як правило поділяються на два цикли:...

III. Виберіть правильну відповідь: (1 бал)

1. Головними героями билин є:

а) старчики; б) богатирі; в) розбійники.

2. Билина – жанр фольклору:

- а) давньоруського;
б) польського;
в) англійського.

3. Сюжети про Іллю Муромця пов'язані з історією:

а) Новгорода; б) Києва; в) Москви.

4. Головний герой давньоруських билин:

- а) князь;
б) каліка;
в) богатир;
г) селянин.

I. Дайте відповідь на запитання: (2 бали)

1. Як Ілля вперше перевінив свою силу?
2. Чому Ілля покидає рідну домівку?
3. Які перешкоди трапляються на його шляху?

II. Продовжіть думку: (1 бал)

1. Головний герой київського циклу билин-...
2. Художнє перебільшення – це...

III. Виберіть правильну відповідь: (1 бал)

1. Назва «билина» підкреслює:

- а) реальність зображуваних подій;
- б) фантастичність зображуваних подій;
- в) повчальність твору.

2. Народний епос тісно пов'язаний з

- а) легендами, казками, міфами;
- б) міфами, анекдотами, казками;
- в) легендами, міфами, прислів'ями.

3. У народному епосі висвітлюється

- а) казкові і історичні події;
- б) історичні події і подвиги захисників;
- в) вигадані і казкові події.

4. Автором епосу є

- а) відомий автор;
- б) народ;
- в) невідомий автор.

I. Дайте відповідь на запитання: (2 бали)

1. Як у билині підкреслюється сила ворога?
2. Що запропонували Іллі чернігівці та як богатир до цього поставився?
3. Як ви думаєте, чому герой так вчинив?

II. Продовжіть думку: (1 бал)

1. Художній прийом протиставлення -це...
2. Експозиція билини складається з...

III. Виберіть правильну відповідь: (1 бал)

1.Персонажі народного епосу

- а) ідеалізовані, б) історичні, в) казкові.

2.В давньоруських билинах

- а) оспівано дівочу красу;
б) оспівано подвиги богатирів;
в) оспівано красу рідного краю.

3.Билини створені

- а) переважно за часів Київської Русі;
б) в XX столітті;
в) в III столітті до н.е.

4.Всього налічується :

- а) близько 2 тис. билин; б) близько 3 тис.билин;
в) близько 5 тис.билин.

I. Дайте відповідь на запитання: (2 бали)

1. Як ви вважаєте, символом чого є Соловей Розбійник?
2. Подумайте, який історичний факт відображено в билині?
3. Якою була сила Солов'я Розбійника? Який це художній прийом?

II. Продовжіть думку: (1 бал)

1. Щоб підкреслити багатократність подій або тривалого часу, в билинах використовують ...
2. Традиційно зачин в билинах служив...

III. Виберіть правильну відповідь: (1 бал)

1. Термін «билини» з'явився:

- а) в ХУ ст. б) в ІХ ст.. в) в ХІХ ст.

2. У народі билини здавна називалися

- а) старинами;
б) словом;
в) піснею.

3. Традиційно зачин в билинах служив ,

- а) щоб привернути увагу слухачів;
б) щоб твір був довшим;
в) щоб виконавець зміг розповісти про себе.

4. У зачині частіше всього йде мова

- а) про ситуацію, в якій опинився билинний герой,
б) про час і місце події;
в) про оповідача.

I. Дайте відповідь на запитання: (2 бали)

1. Як поводить себе Ілля Муромець із київським князем?
2. Яким було ставлення народу, Сололов'я Розбійника до Іллі?
3. Як розправився Ілля Муромець із Солов'єм Розбійником?

II. Продовжіть думку: (1 бал)

1. Билина виконується особливого виду наспівом...
2. Символічними числами в билині є...

III. Виберіть правильну відповідь: (1 бал)

1. В основній частині билини

- а) описано красу рідного краю;
- б) описано конкретний подвиг богатиря;
- в) описано ворога, з яким прийдеться боротися богатирю.

2. У закінченні (кінцівці) билини

- а) перераховують всіх персонажів твору;
- б) співець оспівує себе;
- в) прославляється доблесть, відвага, патріотизм героя.

3. До старшого покоління богатирів відносяться:

- а) Вольга, Святослав, Ілля Муромець;
- б) Вольга, Волх Всеславич, Святогор;
- в) Ілля Муромець, Волх Всеславич, Святогор.

4. До молодшого покоління богатирів відносять:

- а) Іллю Муромця, Добриню Микитовича, Альошу Поповича;
- б) Іллю Муромця, Альошу Поповича, Вольгу;
- в) Вольгу, Іллю Муромця, Добриню Микитовича.

I. Дайте відповідь на запитання: (2 бали)

1. Схарактеризуйте риси вдачі головного героя билини «Ілля Муромець»
2. Знайдіть назви міст та інші географічні назви в билині «Про Іллю Муромця та Солов'я»?
3. Які історичні та напівміфічні герої зображені у творі?

II. Продовжіть думку: (1 бал)

1. Билина – це жанр фольклору ... (вказіть, якого народу)
2. Автор епосу є...

III. Виберіть правильну відповідь: (1 бал)

1. Молодше покоління богатирів переважно бореться :

- а) Зі Змієм Гориничем, Солов'єм Розбійником, Ідолищем Поганим;
- б) з татарським ігом; в) з морським царем.

2. Серед перерахованих ознак виділіть ті, що містять билини

- а) героїчна епічна пісня; б) наявний вимисел;
- в) головний герой – богатир;
- г) об'єктивний показ історичних подій.

3. Билини відрізняються багатством наступних художніх засобів:

- а) постійних епітетів, алегорії, повторів;
- б) постійних епітетів, повторів, гіпербол;
- в) гіпербол, порівнянь, алегорії .

4. Билини виконувалися під супровід

- а) гуслів; б) бандури; в) сопілки.

I. Дайте відповідь на запитання: (2 бали)

1. Чому саме Володимир став символом княжої влади в билині?
2. Дайте визначення билини.
3. Які характерні особливості билини?

II. Продовжіть думку: (1 бал)

1. В давньоруських билинах оспівано...
2. Билини створені переважно за часів ...

III. Виберіть правильну відповідь: (1 бал)

1. Ілля Муромець був родом

- а) із м. Києва с. Карачаєва;
- б) із м. Муромля с. Карачаєва;
- в) із м. Чернігова

2. Ілля просив благословення у батьків, щоб :

- а) Князю Володимирі служити, Віри християнської та її боронити;
- б) Князю Володимирі служити, Собі слави і почесі заслужити;
- в) У славний город Київ з'їздити, Князю Володимирі поклонитися .

3. Під городом Черніговом стояли війська

- а) Соловія Розбійника;
- б) степових кочівників;
- в) нечистої сили.

4. Ілля Муромець трьом царевичам наказував:

- а) їхати в свої царства і привести велику данину;
- б) їхати в свої царства і чекати там на богатиря;
- в) розповісти по всьому світу, що святу Русь могутні богатирі бережуть.

I. Дайте відповідь на запитання: (2 бали)

1. Чому, на вашу думку, Іллю Муромця називають ідеальним героєм билин?
2. Які моральні риси богатирів на ваш погляд, гідні наслідування сучасниками?
3. Хто головний герой давньоруських билин?

II. Продовжіть думку: (1 бал)

1. У народі билини здавна називалися ...
2. У зачині частіше всього йде мова про ситуацію, в якій опинився...

III. Виберіть правильну відповідь: (1 бал)

1. Чернігівці запрошували Іллю Муромця бути у них:

- а) суддею; б) князем; в) воєводою.

2. Ілля Муромець їхав до Києва

- а) лісами Чернігівськими;
б) лісами Київськими;
в) лісами Бринськими .

3. Ілля Муромець дорогою до Києва

- а) мостив мости;
б) вирубував дуби, щоб не заважали;
в) позначав дорогу, щоб не заблудитися

4. Стріла Іллі Муромця попала Солов'ю:

- а) в ліве око;
б) в праве око;
в) в праве вухо

I. Дайте відповідь на запитання: (2 бали)

1. Якого походження слово «фольклор?»
2. Як Ілля став богатирем?
3. Як хотіли віддячити Іллі мешканці Чернігова?

II. Продовжіть думку: (1 бал)

1. У закінченні (кінцівці) билини прославляється...
2. Ілля Муромець народився в сім'ї... (хлібороба)

III. Виберіть правильну відповідь: (1 бал)

1. Охороняти Солов'я в Києві Ілля Муромець наказав:
а) своєму коню. б) Київським боярам;
в) Київським воєводам.

2. Князь Володимир почувши свист Солов'я Розбійника:
а) укритися перським ковром ;
б) укритися куньовою шубою; в) став глухим.

3. Соловей Розбійник засвистів на повний свист бо:
а) прочував свій кінець;
б) щоб залякати князя Володимира;
в) хотів похизуватися.

3. Із перерахованих епітетів знайдіть ті, які не є постійними.

- а) білі руки; б) буйну голову;
- в) Володимир стольнокиївський;
- г) добрий кінь; д) свята Русь;
- е) дуби коренисті.

Примітка.

Індивідуальні завдання побудовані на основі програми, затвердженої Міністерством освіти і науки України: Зарубіжна література. 5–12 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів/ Автори Ю.І. Ковбасенко, Г.М. Гребницький, Н.О. Півнюк, К.Н.Баліна, Г.В.Бітківська. Керівник авторського колективу Ю.І. Ковбасенко. За загальною редакцією Д.С. Наливайка. – К., Ірпінь: Перун, 2005. – 112 с.

